

# På bilspaning med Rödluvan

Gotland och veteranbilar har någonting gemensamt. Sevärda fyrhjulingar behöver inte ens vara sekelgamla för att fånga uppmärksamheten hos spejarna i Rödluvan. Det går lika bra med 1970- och 80-tal.

TEXT & FOTO: CALLE CARLQUIST



**H**ej Gotland. Tänk vad du ska tåla, tänker jag och ser hamnen i Visby skimra av nattljus utanför färjans regnblöta ventil.

Hit kommer turister, fågelskådare och festande nollåttor med backslick, Ray-Bans och röda byxor. Hit kommer politiker och medier och jippomakare för en veckas krumbukter i Almedalen. Hit kommer Bergmandjupingar och sprider sig som myror i alla riktningar på Fårö. Hit kommer krukmakare, fårullstovare, kryddmakare, Söderbor, formgivare, seglare och cyklister ... och hit kommer sådana som vi, brorsan, jag och så Rödluvan. Vår Volkswagen 1500 S 1965 sticker ut som ett geléhallon i den stålgrå plåtsåsen nere på bildäck.

Vi ska inte till Stora Karlsö, vi ska inte ner till vindarna vid Hoburgen, inte invänta

den ack så sällsynta mittbenade stor-snäppans ankomst och inte en enda kyrka ska vi bese.

Vi ska spana på bilar. Det är bara en av alla tusen saker som är så bra med Gotland. Här finns det äldre bilar i drivor. Somliga är riktigt gamla, titta på bara på den otroliga Colibri 1910 som avhandlades i förra numret av Vi Bilägare. Vi har ett par till i den åldersdivisionen på vår lista, men framför allt ska vi göra en förutsättningslös spaning på vardagsvagnar från 1970- och 80-talen.

Det är här de fortfarande finns, på rull som anspråkslösa arbetshästar i gotländsk vardag. Inga samlar-

stycken, bara de där anonymbilarna som på andra ställen plötsligt försvunnit utan att någon tänkt på dem eller sört dem. Det är dem vi vill åt.

**TONEN ANGES REDAN** när vi kör av färjan. Nere på hamnplan står en frisk, vit Volks-

wagen Jetta av generation ett under en gatlykta. Det ska bli många fler VW Jetta Mk I innan vi far hem igen om ett drygt dygn, men först tar vi in på utmärkta Hotell Gute innanför murarna och får några timmars slummer i ett vindrum.

Punkt ett blir att söka upp Lasse Ahlner mitt i

## 5

1980-talare i topp, Gotland:

1. VW Jetta II, 29 träffar.
  2. Nissan Micra, 22 träffar.
  3. Opel Kadett E, 20 träffar.
  4. Opel Corsa Mk1, 14 träffar.
  5. VW Passat, 12 träffar.
- Utom tävling: Volvo 240/245, tappad räkning.



## »Vi får smaka något vanvettigt starkt som ska 'rensa all skit ur blodådrorna'.«

lingarnas äldsta, ett till synes komplett renoveringsobjekt ursprungligen från Småland och försett med dåtidens lite märkliga lyxdetalj vita däck.

Lunchintaget i Visby resulterar i flera observationer. En helt orörd, BBS-fälgförsedd Volkswagen Scirocco GTI 1982 var ovanlig redan som ny och känns som en enhörning i dag, en glatt originalstripad Mitsubishi Pajero med kort kaross också. Mazda 626, varav en med fyrhjulstyrning, första generationens Toyota Camry, samt en verklig raritet som Simca (inte Chrysler eller Talbot) Horizon från 1979 korsar också vår väg. Och kan du dra dig till minnes när du senast såg en Nissan Prairie Mk1 i trafik? Det kan vi.

**NÄSTA ANHALT** ligger längs vägen mot Katthammarsvik på öns ost sida. En Volvo 164 av första årgången 1969 till salu är inte så vanligt. Den som Irene Pettersson och Roland Johansson i Nygårds Kräklingbo visar oss har lågt chassinummer (872) och är i gott originalskick.

- Jag har etanolkonverterat den så på en fjärdedel 95 oktän och resten E85 går den hur bra som helst. Tidigare var den tjurig även på 98 oktän, säger Roland.

Riktigt övertygad om att hon vill sälja är inte Irene sedan hon dragit några vändor framför min kamera.

- Varje gång jag kört Volvon vill jag ha den kvar, så vi får se, säger Irene.

I Slite finns många rejala miljöer ingen bildning brukar missa att fotografera, vi nöjer oss med att ställa Rödluvan framför den vackra grafiken på tegelväggen vid Ångkraftverket samt, förstas, intill Slite-teatern. Vi noterar en fin fyrdörrars Opel Kadett 1979, med korrekta lättmetallfälgar och det årets märkliga blå kulör, den som det liksom inte går att ställa in skärpan på.

**SEDAN ÄR DET FÄRÖ**, förstas. Rödluvan hummar så förtjust mot färjeläget i Färösund medan brorsan och jag spretar med blickarna åt alla håll som vilka ornitologer som helst. Lågsåsong betyder få bilar på färjan och snart är vi alldeles ensamma på den kargvackra ö man väl aldrig lär känna till fullo. Vi drar oss ut mot Digerhuvud och Langhammars och där är det bara havet, raukarna, den stora himlen och de hävande vågornas eviga skvalpande. Rödluvan blir en obetydlig prick på bilderna, ett rött intet

men vårt skydd mot nordan som ligger på före solnedgången.

Alldeles precis före sista avgång mot Färösund hinner vi ombord färjan och minns blir vi inte enda bil. När solen släcker lampan för i dag plåtar jag en Opel Kadett GTE 1984 i en carport. Den ser kanonfin ut.

**DAG TVÅ ÄR** om möjligt ännu mer planlös men när vi till Rödluvans surveräna fjädring mjukt studsande kommer ut ur granskogen från en tjällskadad böj i höjd med Träkumla får vi en riktning. Plötsligt ser vi en verkstadslokal och dussintals exemplar av Volkswagen Jetta generation två, sida vid sida med ett gäng Passat från sent 1980-tal och en näve VW-bussar från tidigt 1990-tal.

Japp, detta måste vara högkvarteret för Mickes Biluthyrning, företaget som har uthyrning av gamla bilar i Visby hamn. Vi kliver in lagom till morgonfiket, som visar sig bestå av en märklig brygd på chillpeppar, honung och några kryddor. Vi uppmanas att ta en klunk och - under försäkran om dess alkoholfrihet - får smaka något vanvettigt starkt som tydligen ska "rensa all skit ur blodådrorna", enligt brygdens främste förespråkare, en reslig karl i stort skägg. Micke själv heter Sandberg.

- Jag började 1989 med Lada och Toyota Corolla. Sedan blev det Volvo 245. Det gäller att ha kvalitetsbilar som samtidigt är enkla att laga och hitta delar till om något går sönder.

- Nu har jag 120 bilar till uthyrning, Golf, Passat och Jetta. Vår nyaste är från 1996 och många kunder kommer tillbaka år efter år, samma vecka och gärna till samma bil. Senaste inköpet var åtta VW-bussar som såldes från en lantbruksskola i Nyköping. De blir perfekta här. Vilken bil jag ska använda när de här är slut vet jag inte, kanske blir det Skoda, säger Micke och återgår till översynen av sitt stall.

Så mycket polering blir det inte, det viktigaste för Micke och för kunderna är att bilarna håller och det brukar de göra.

**INNAN FÄRJAN** ska ta oss till fastlandet drar vi en sista repa i Visbys utkanter och noterar: Mitsubishi Space Wagon 1989 - check! Honda Accord Aerodeck 1986 - check! Fiat Panda 45 1984, komplett med (och det här är nästan för mycket) originaltillbehöret fenderskirts av plast.

Hej då Gotland, we'll be back! ☺



Smala gator och gränder innanför Visbys murar passar Rödluvan som handsken.



Plåta en beige 2407i. Jodå, rätt som det är är de ganska försvunna även från Visby.



Sällsynt 1980-talsfun-kis: Nissan Prairie.



En riktig ur-Panda från Fiat är nästan lika rar att sikta som en riktig panda. Fenderskirts!





Lasse Ahlner började samla bilbroschyrer som elvaåring. Här finns gott om rariteter, exempelvis en flott sak om Borgward P100 och åtskilligt om Volkswagen Typ 3, samt givetvis katalogen för Lasses Lanchester Eleven. När vi tar en tur i den mysiga bilen följer Rufus, kungspudeln, gärna med. På stora bilden har Rödluvan förrirat sig långt upp i nordväst på Fårö.



Visby. Formellt sett är han något slags pensionär men fortfarande mer ivrigt sysselsatt med alla möjliga uppdrag och sysslor än de flesta av oss. I hans långa och brokiga CV finns armétekniker och teknisk officer på Gotlands gamla artilleriregemente A7, men framför allt arbete med medicinsk teknik och företrädesvis tandvård i 35 år, både i Sverige och internationellt.

Under ett par timmar hinner vi prata om behovet av nya företag på Gotland, tidningsekonomi, försäljning av veteranbilsdelar, broschyrsamlade, musik – man anar i Lasse Ahlner en stor levnadskonstnär men också någon som får saker och ting gjorda.

I Stenkumla ett stycke söderut har han dels sitt lilla företag Autodent (fyndigt namn!) inrymt i en före detta brandstation, dels sin skönt brokiga samling veteranbi-

lar. Vi börjar med att syna en väldigt fin Citroën B11 Sport från 1952.

– Jag renoverade den i början av 1980-talet och lackerade den grå eftersom nästan alla andra är svarta. Gamle säkerhetspåköraren och rallyföraren Raymond Sjöqvist har tävlat med den. Det var ju han som startade Räddningskåren och han var även Citroënimportör, säger Lasse.

Längre in i förvaringen står en Standard 10, en enkel engelsk folkbil som byggdes 1954–60 och förbådade Triumph Herald. I ett annat garage finns en av Sveriges tidigaste Citroën 2CV, orange som en apelsin.

– Den är från 1953 och lyxutrustad med stor bagagelåda. Lastar 560 kg, du kan ju ana vilken fart det blir med 375-kubiksmotor och nio hästkrafter. Men jag har rest på kontinenten med den, efter renoveringen

jag gjorde redan 1970. Den har hållit sig fint sedan dess.

**SEDAN ÄR DET DAGS** att backa ut en av Lasses båda bilar av det numera nästan okända märket Lanchester. Det är en "11" från 1937, vackert mörkblå och svart, med fyra "felvända" dörrar, förväljarlåda och stort soltak. Tillsammans med kungspudeln Rufus tar vi plats och knattrar ut en sväng på bygden. Tänk så mycket mer det blir med så här gamla bilar när de är i rörelse istället för att stå på museum! Det låter, doftar, vaggar och spirar av liv och tradition i den drygt 75-åriga skapelsen där vi drar fram.

I och runt den gamla brandstationen finns fler bilar, utströdda på det där sättet man kan kosta på sig på landsbygd med gott om plats. En gammal Reo från 1906 är sam- >>>